

Paulus ni surat i nban-muri verin tamata ovi rorang Yesus rira sidovung na'a kota Korintus

Tbas afa ovi veki

Paulus ula ia ma nfamalik Ubu Ni Ivar Lolin na'a kota Korintus (Kisah 18:1-17; msi'ik vali pendahuluan na'a 1 Korintus). Na'ut i Paulus nana'a ahu te kota liak, na tamata boku na'a Korintus wol rtorung ne, Ubu nfili ia, tevek rfalak ne wol rasul ia. Ba Paulus nsinir Titus ma nti Korintus. Titus ti nfamalik Paulus ni snurak ovi aleman urun a ma ntabu lahir tamata Korintus ovi wol rtorung ne, Ubu nala ngrebat verin ia. Na'ut i Titus newal ia tali Korintus ma ntuan Paulus na'a propinsi Makedonia, na nfalak verin ia ne, “Tamata ovi rorang Yesus na'a Korintus, etal dawan tali ira rahil roak ma rtalik tali rira salasilan ra, ma rorang afa ovi motu ra, ovu rmaseak roak oa. Na'uk tamata boku tali ira, ralarira rangrebat obin, ma wol rtorung ne, mu ngrebat ntali Ubu.”

Na'ut i Paulus nrenar ivar yai, na ia ntulis surat i veka tbas ini, ma nfanara ni surat ini ne, **Paulus ni surat i nban-muri verin tamata ovi rorang Yesus rira sidovung na'a kota Korintus**. Na'a surat ini, na ia nfamalik ni karya ma nfamalik Ubu Ni Ivar Lolin a (pasal 2:14—6:10). Ia nfalak verin ira ne, nlobang urun ira (2 Korintus 6:11-13; 7:2-4; 13—16), ovu inan lolin,

tevek tali ira, na etal dawan rahil roak ma rtalik tali rira salasilan ra, ma rorang afa ovi notu ra (7:5-13). Notu munuk wean inyai, na nera verin tamata Korintus ra ma rasdovuk rira kubang ra, boma wean i ti ntuan ira, na ntaha kubang avyai verin tamata kasian ovi rorang Yesus na'a inyai (pasal 8—9). Notu roak wean inyai, beti nala snurak ovi aleman urun ma ntabu lahir tamata ovi wol rtorung obin ne, Ubu nala ngrebat verin ia. (pasal 10—13).

Surat ini ihin a

1. Paulus ni vaivatul ovi ntulis lan a: Ubu nfangrebat raladida ra na'ut i tatuan susa. (1:1-11)
2. Paulus nfalyawang ne, afakinimi ia wol nti nalola ira. Ia nfamalik Ubu Ni Ivar Lolin a, ovu vali nera verin tamata Korintus ra, ma rotu ma malinan ewal ovu ia. (pasal 1:12—7:16)
3. Paulus nfalyawang na'a tamata Korintus rira kubang i rasdovuk ma veka rala verin tamata ovi rorang Yesus na'a Yerusalem. (pasal 8:1—9:15)
4. Paulus nlotar tenan a: ia nfalak ovu ni malolan a ne, rasul ia, ovu ntabu tamata ovi wol rorang ne, Ubu nala ngrebat verin ia. (pasal 10:1—13:10)
5. Paulus ni snurak ovi rban-muri. (13:11-13)

Paulus nala salam verin tamata ovi rorang Yesus na'a kota Korintus

¹⁻² Terang a valing averi! Ya'a ini Paulus utulis surat ini verin bira sidovung tamata ovi rorang Yesus na'a kota Korintus, ovu tamata ovi rorang

munuk Yesus na'a propinsi Akhaya. Ubu nfili ya'a ma eluk rasul verin Kristus Yesus, tevek ralan nfalak wean inyai. Terad i Timotius nana'a vali ini ovu ya'a. Amaflurut verin Yamadida Ubila'a ovu Duila'a Yesus Kristus ma fara nala Ni rala lolin a verin mia, ovu notu ma bira vava'at ra malinan watan.

Paulus nfalak fara weninyai verin Ubu, tevek nlobang roak ita na'a dida susa ra

³ Mya ma tfadawang Ubu i dida Duila'a Yesus Kristus Yaman verin Ia. Yamadida Ubila'a Ni silobang a dawan urun verin ita, ovu Ia ba'i nfaloling tamata ralarira ra na'a afakataka munuk. ⁴ Ia a'uk sa'i nfaloling ralamami ra na'a mami susa ra munuk. Ubu notu wean inyai, bi ami bisma amfaloling vali tamata ralarira ra na'a rira susa afaka watan, wean lahir i Ubu nfaloling roak ralamami ra. ⁵ Ami amtuan susa rivun vali roak, wean susa ovi Yesus Kristus ntuan roak yai. Wean urun inyai, bi Ubu nfaloling ma dawan ralamami ra, nahu Kristus, tevek dida vava'at isa roak ovu Kristus. ⁶ Lokat amar ovi amtuan susa, na Ubu nfaloling ralabira ra ovu nsikat mia tali bira salasilan ra, ma bira vava'at kakiwal. Na'ut i amtuan susa, Ubu nfaloling ralamami ra. Ia notu wean inyai boma utubira, tevek amka'a ma amlobang mia. Ba wean i mtyuan susa ovi wean amtuan roak a, na mkya'a ma mtyahang nal ralabira wean ami. ⁷ Ami amorang urun ne, na'a bira susa ra, na bira dardirin na'a bira inorang a nangrebat. Amka'a vali ne, na'ut i mtyuan susa wean ami, na Ubu veka nfaloling vali ralabira ra, wean watan i nfaloling roak ralamami ra.

⁸ Terang a valing averi, ami inamami ma mky'a'a susa ovi amtuan roak na'a propinsi Asia. Susa avyai rira sian a dawan ovu aleman urun i lahir; ma notu ma wol amfikir roak ne, veka amva'at. ⁹ Ami amfarnuang ne, wean i rfaleka roak inukun matmatan verin ami. Na'uk afa yai nvotuk, boma deka amfadoku mami inorang a na'a tenamami ra watan, na'uk amfadoku a'uk verin Ubu i nfava'at tamata matmatan ra. ¹⁰ Ubu nfatalik roak ami tali matmatan i sian urun a. Ba amfaklo'i a'uk mami vava'at ra verin Ia, tevek amorang ne, Ia veka nfatalik ewal ami tali matmatan a, ¹¹ tevek mtyorong ma mlyobang ami na'a bira falurut ra. Wean inyai bi, tamata rivun veka rfalak fara weninyai verin Ubu, tevek naflahar ma dawan ami tali bira falurut avyai.

Paulus nfalyawang na'a ni banbanan ma wol nti kota Korintus

¹² Ami ralamami dawan na'a afa ini: ralamami ila'a ra rfalyawang roak ne, afa ovi lokat amar amotu roak verin mia rmerat urun, wean lahir afa ovi Ubu ntorung roak a. Afa ovi amotu ra wol rtali tamata rira fikiran ra, na'uk amotu ovu ralamami urun, tevek rtali lahir Ubu Ni rala lolin a. Amotu wean inyai verin mia ovu vali verin tamata liak ra munuk. ¹³⁻¹⁴ Na'a mami surat a, na amtulis watan afa ovi bisma byas ovu fyan-aran. Fiang ini mia wol fyan-aran munuk afa ovi amotu ra, na'uk era ma amar isa, na veka fyan-aran. Wean inyai, boma ti naran amar i Duila'a Yesus veka nma ewal a, na ami veka amfadawang mia, ovu mia veka fyadawang vali ami.

15-16 Ya'a uka'a mnga'un afa yai, ba unovak lan roak mane ti ulola mia. Ufikir ne ulola mia veki, beti uti Makedonia. Nata ewal ya'a, na ulola ewal mia. Otu wean inyai ma ulobang nala farua mia, ovu mia bisma mlyobang ya'a na'a ning banbanan a ma uti Yudea.* 17 Kena ma ya'a wol otu afa ovi ufadoku roak ma otu ra. Otu roak wean inyai, ba mia fyikir ne, ning dardirin a wol nana'a wan isa? Te mia minovak ne, afa avyai rtali watan ralang a, ma amar boku ufalak ne, otu, na'uk amar boku ufalak ewal ne, wol otu? 18 Ubu not-orang lalawatan afa ovi nfalak ra. Ba afa ovi ufalak verin mia yai, wean lahir inyai, ovu wol mane ukiluk-ukiban ma ufalak ne, mane otu te wol otu. 19 Ya'a, Timotius ovu Silas† amfamalik roak Ubu Yanan a, Yesus Kristus, verin mia. Yesus wol mane nfalak watan, na'uk not-orang lalawatan afa ovi nfalak ra. 20 Ita tka'a ne, afa avyai kena, tevek Kristus nfakena munuk lahir afa ovi Ubu ntorung ma notu ra. Wean inyai bi nahu Kristus, na ita bisma tfalak ne, “Kena urun,” ma tfadawang Ubu.‡ 21-22 Ia notu roak ma torang Yesus, ovu itmunuk teluk roak Ubu yanan ra. Ia nfili roak ita ma notu faneak al nfaturu ne, Ni roak ita. Nala Ni Roh a ma nleal raladida ra, ma neluk faneak na'a afa ovi nfadoku roak, ma veka nala munuk lahir afa ovi ntorung roak yai verin ita.

23 Terang a valing averi, ya'a wol usiklabir.

* **1:15-16** 1:15-16 Makedonia yai propinsi isa na'a Yunani ni lahir marmar a. † **1:19** 1:19 Silas naran liak a ne, Silwanus. ‡ **1:20** 1:20 Galatia 3:16, Kolose 1:19, I Korintus 1:30, Wahyu 3:14, 22:13 (Kristus nfakena munuk lahir Ubu Ni ntorung ra.)

Ubu nka'a ne, afa ovi ufalak ra kena. Ia nka'a ralang a ne, wol uti ewal Korintus, tevek ufena ma utabu mia ma ti naran i ralabira ra lalau urun a. ²⁴ Ami wol mami ngrebat ma amfareta mia na'a afa ovi myorang a, tevek bira dardirin a nangrebat na'a bira inorang a. Na'uk velik aba, inamami ma itmunuk tkarya na'a isa, boma ralabira lolin urun.

2

¹ Ya'a Paulus, uvolan roak na'a ralang a ne, veka wol uti roak ma utuan mia, betane otu ma ralabira ra lalau. ² Tevek wean i otu ma ralabira ra lalau, na tamata iki vali bisma nfaloling ralang a? Mia a'uk tamata ovi otu roak ma ralabira ra lalau.* ³ Wean inyai bi utulis lan surat yai verin mia, tevek ufena ma ti ulola mia, betane myotu ma ralang a lalau. Velik aba, mia musti myotu ma ralang a lolin urun, tevek ya'a orang ne, wean i ralang a lolin urun, na mia munuk ralabira ra veka lolin urun vali.† ⁴ Na'ut i utulis surat yai verin mia, na ralang a nwa'uk ovu lalau urun i lahir ma lung ra rditi. Ya'a wol mane otu ma ralabira ra lalau, na'uk inak ma mkya'a ne, ulobang urun bir tinemun.

Paulus nfalak ma tamata ovi rorang Yesus na'a kota Korintus musti rabun terarir-valirira i notu salasilan

* ^{2:2} 2:2 Tamata ralarira ra lalau, tevek Paulus ntabu ira.

† ^{2:3} 2:3 Tafsiran boku rfalyawang ne, surat i Paulus ntulis lan yai, wol nleal roak. Na'uk ka'a bi surat i nfamalik na'a ayat ini, nfaturu 1 Korintus pasal 5. Paulus ralan a lalau, tevek na'a ni surat a, ia musti ntabu tamata ovi rorang Yesus na'a kota Korintus.

⁵ Terang a valing averi, tali bir tinemun, na tamata isa notu roak ma ralabira ra lalau. Ya'a ralang a wol lalau wean mia, na'uk mia munuk ralabira ra lalau, te tamata boku watan tali bir tinemun ralarira ra lalau. Ya'a ufena otu ma ralabira ovi lalau yai ntafal ila'a. ⁶ Tamata i notu afa sala wean inyai, na naran roak ma tamata etal dawan tali bir tinemun mtyabu ia. ⁷ Ba fiang ini mia musti myabun ia na'a ni afa sala ovi notu ra, ovu fyaloling ewal ralan a. Wean i wol myotu wean inyai, na ralan a veka lalau urun i lahir, ti naran i veka wol norang roak Kristus. ⁸ Wean inyai bi usurak mia, boma ralabira urun ma mlyobang ia. ⁹ Utulis surat yai verin mia ma al usi'ik ne, ralabira urun ma myot-orang afa ovi ufalak verin mia te wahal. ¹⁰ Wean i myabun roak tamata isa na'a ni afa sala ovi notu verin mia, na ya'a veka abun vali tamata yai ni afa sala ovi notu ra. Wean i tamata ni sala, na abun roak ia. Otu afa avyai munuk na'a Kristus wahan ralan a ma na'a bira lolin. ¹¹ Ufalak ma musti tabun ia, boma nitdawan a deka nweang nala ita, tevek tka'a roak afa ovi nitdawan notu ra.

Paulus ralan lalau na'a kota Troas ovu propinsi Makedonia

¹² Na'ut i uti aran Troas ma ufamalik Ubu Ni Ivar Lolin i nfamalik Kristus, na Duila'a nfaturu roak linga'an verin ya'a ma ukarya na'a inyai. ¹³ Na'uk ralang a wol malinan, tevek wol utuan terang i Titus, ba utuli tamata ovi rna'a inyai ma uti Makedonia.

Ita utudida tevek Kristus

¹⁴ Velik ne wean inyai, na ami amfalak fara weninyai verin Ubu, tevek Ia nban-ulu lalawatan verin ami, ma notu ma utumami. Ia notu wean inyai, tevek mami vava'at isa roak ovu Kristus. Ubu nala ami ma amfamalik Ni Ivar Lolin ma tamata ra rka'a Kristus, ti nsoru wan inba watan, wean afa voan lolin i voan a ti nsoru munuk tamata ra na'a wan inba watan. ¹⁵⁻¹⁶ Amfamalik roak Kristus, ba ami weamami afa voan lolin i notu ma Ubu ralan lolin, wean lahir Kristus notu ma Ubu ralan lolin. Ba verin tamata ovi Duila'a nsikat ira tali rira salasilan ra ma rira vava'at kakiwal, na ami weamami afa voan lolin yai, tevek amfamalik Ni Ivar Lolin. Ivar Lolin yai nala vava'at lolin i wol ni wahan. Na'uk verin tamata ovi wol rorang Kristus, na voamami ra wean afa voan sian i tali tamata matmatan ra, ovu Ia nukun ira. Na'uk wol tamata isa vali bisma notu munuk karya yai. ¹⁷ Ami wol weamami tamata liak ra, ma rfamalik Ubu Ni vaivatul ra ma al rdava uturira. Na'uk ami ralamami urun ma amfamalik afa ovi Kristus nfalak ra ovu Ni ngrebat a, na'a Ubu wahan ralan a. Ubu nsinir ami ma ti amfamalik Ni Ivar Lolin a wean inyai.

3

Ubu Ni tnorung ngorva'an a

¹ Terang a valing averi! Mia deka fyikir ne, amfadawang ewal tenamami ra, te weamami tamata liak ovi rtaha surat i rotu ma al rfadawang ira, te rera surat tali mia ma fyamalik ira verin tamata ra. Ami wol weamami inyai.

² Mia weabira surat i rtulis ma al rfadawang

mami karya i amotu verin Ubu. Ni Roh a ntulis surat yai na'a ralamami ra, ovu bira vava'at ra rfaturu ne, myorang Yesus. Mia weabira surat i tamata ra munuk rbas ma rka'a mami karya ovi amotu ra. ³ Lyawan roak ne, bira vava'at ra wean surat i ntali Kristus. Ia ntulis surat yai tali karya ovi amotu ra. Kristus wol nala tinta al ntulis surat yai, na'uk nala Ubu Ni Roh i nva'at a, ma al ntulis. Ia wol ntulis na'a vatu ovi nglavar ra, na'uk ntulis na'a tamata ralarira ra.

⁴ Amfamalik mami karya verin mia wean in-yai, tevek afa ovi Kristus nfalyawang roak verin ami na'a Ubu wahan ralan a. ⁵ Ami wol amfalak ne, amala mami ngrebat ma amot-nala munuk karya ini. Na'uk Ubu sa'i nala ngrebat verin ami ma amot-nala Ni karya ra. ⁶ Ia nfangrebat vali ami, ba bisma ameluk tamata sansinir ma amfamalik Ni tnorung ngorva'an. Ni tnorung ngorva'an yai wol wean tnorung mnanat a, tevek tnorung ngorva'an yai ntali Ubu Ni Roh, ovu wol rtulis na'a inukun ovi Ubu nala verin Musa. Inukun ovi rtulis roak yai rvua matmatan, tevek tamata ra wol bisma rot-orang munuk. Na'uk na'a Ubu Ni tnorung ngorva'an a, na Ni Roh a nala vava'at kakiwal verin tamata ra.*

Ubu Ni tnorung ngorva'an i nala verin ita, lolin

* **3:6** 3:6 Ubu Ni tnorung mnanat a wean ini: Musa ni inukun ovi ntulis roak rfareta tamata Yahudi ra na'a afa ovi musti rotu ra. Na'uk na'a Ubu Ni tnorung ngorva'an a, na Ni Roh nangrihi na'a tamata iki watan ralan a ma norang Yesus. Msyi'ik vali ayat liak ovi rfamalik Ubu Ni tnorung ngorva'an na'a 1 Korintus 11:25, Ibrani 8:7-12, 10:16-17 ovu Yeremia 31:31-34, 32:39-40.

rahi tnorung mnanat i nala verin Musa

⁷⁻⁸ Lalan ana, Ubu ntulis Ni inukun ra na'a vatu nglavar irua. Inukun avyai rvua matmatan verin tamata ovi wol rot-orang. Velik ne wean inyai, na'uk na'ut i Ubu nala Ni inukun avyai verin Musa, na vanan i nfitik nyadat a vanan na'a Musa wahan ralan. Tamata Israel ra wol bisma rsi'ik ma mnanat Musa wahan a, velik ne Ubu vanan yai mane nlia roak na'a Musa wahan a. Lyawan urun ne, Ubu Ni tnorung ngorva'an i Ni Roh nala a, nma roak ovu vanan i nfitik nyadat a ma vanan a nlia tali inukun mnanat avyai. ⁹ Tevek wean i Musa ni inukun ovi rotu ma tamata ra rmata, vanan a lyawan urun, na Ubu Ni tnorung ngorva'an i notu ma dida vava'at ra rmalola, vanan a lyawan lia tali inukun mnanat yai vanan a. ¹⁰ Musa ni inukun yai vanan a lyawan urun. Velik aba, fiang ini Ubu Ni tnorung ngorva'an yai vanan a lyawan urun i lahir, ba inukun i notu ma tamata ra rmata yai wol fyawan lahir. ¹¹ Tnorung mnanat i notu ma tamata ra rmata yai nma ovu vanan i lyawan urun a. Na'uk Ubu Ni tnorung ngorva'an vanan a lyawan lia tali tnorung mnanat yai, tevek Ni tnorung ngorva'an a nana'a, nata ti wol ni wahan.

¹² Ba amfaklo'i a'uk mami vava'at ra na'a Ubu Ni tnorung ngorva'an yai, tevek amka'a basil ne, Ni tnorung ngorva'an yai nana'a, nata ti wol ni wahan. Ba amabrahi urun ma amfamalik Ubu Ni Ivar Lolin a. ¹³ Ami wol weamami Musa, ma nkum-teri wahan a ovu maloli, boma tamata Israel ra deka rsi'ik Duila'a vanan i mane nlia

roak tali wahan a.† 14 Tamata Israel ra wean i rkum-teri rira fikiran ra oву maloli ma rasmotak obin, nata ma naran amar ini, tevek wean i rbas Ubu Ni tnorung mnanat a, na wol rfan-aran. Kristus a'uk sa'i bisma naling vatuk afa i wean maloli yai, wean i tamata ra rira vava'at isa oву Ia.‡ 15 Ti naran amar ini, na wean i rbas Musa ni inukun ra, na afa yai nteri watan rira fikiran ra obin. 16 Na'uk wean i tamata isa norang roak Duila'a, na Duila'a veka naling vatuk afa i wean maloli yai tali ia. 17 Duila'a wean lahir Ubu Ni Roh a. Ba wean i Ubu Ni Roh nleal raladida ra, na salasilan ra wol rfareta roak ita, oву vali Musa ni inukun avyai wol rkeak roak ita.§ 18 Fiang ini tamata ovi rorang roak Kristus wol rkum-teri roak waharira ra oву maloli. Ia notu ma raladida ra lyawan roak, tevek Duila'a vanan i nfitik nyadat a. Wean inyai bi lokat amar, na Ubu Ni Roh a notu ma dida vava'at ra ntafal ma wean Ia na'a vanan i nfitik nyadat a.

4

Ubu Ni metan ovi rna'a suran ralan

1 Ba terang a valing averi! Ubu Ni rala lolin a, bi nala karya verin ami ma amfamalik Ni tnorung ngorva'an verin tamata ra. Ba wol

† 3:13 3:13 Musa nkum-teri wahan a tali tamata Israel ra. Paulus oву ni kida na'a rira karya a wol rkum-teri akataka na'a afa ovi rair ra. Keluaran 34:29-35 ‡ 3:14 3:14 Na'a ayat ini, na Paulus ntulis ne, “ma naran amar ini,” ihin a, amar i ntulis surat ini verin sidovung tamata ovi rorang Yesus na'a Korintus. § 3:17 3:17 Ubu wol na'i vatuk Musa ni inukun ra, na'uk inukun avyai wol rala vava'at kakiwal.

amtalik ma amfabana karya ini. ² Ami amfadoku roak ma wol amotu lahir afa fanfonak ovi rotu ma tma'it a. Ami wol amsiklabir ovu wol amfamalik tia ma watan Ubu Ni vaivatul ra. Na'uk amfamalik afa ovi kena ra munuk na'a Ni vaivatul ra, boma lyawan verin tamata ra. Ba wean inyai, na amtorung ma tamata rivun bisma rka'a ne, afa ovi amotu ra kena na'a Ubu wahan ralan a.

³ Wean i Ivar Lolin i amfamalik roak yai wol lyawan obin verin tamata boku, na Ivar yai wol lyawan verin tamata ovi ti rna'a yafwan kakiwal. Afa isa nkum-teri ralarira ra, ba rafena ma rorang Yesus. ⁴ Nitdawan nlabir nala roak rira fikiran ra, ba wol rsi'ik lahir lyawan i ntali Ivar Lolin. Ivar yai nfamalik Kristus vanan i nfitik nyadat a. Kristus wean lahir Ubu felan a.*

⁵ Ami wol ka'i amfamalik tenamami ra. Na'uk amfalak ne, Yesus Kristus yai dida Duila'a verin Ia, ovu ami ameluk tamata sansinir verin mia, tevek Yesus ralan a nfalak ma amotu wean inyai.

⁶ Ubu nfalak roak ne, "Lyawan a veka nvotuk na'a ngarmeran ralan!"† Ia notu vali ma lyawan a na'a raladida ra, boma dida fikiran ra lyawan ma tfan-aran Ubu vanan i nfitik nyadat na'a Kristus felan a.

⁷ Ubu Ni tnorung ngorva'an i amfamalik a, wean metan i fyawan urun, ma nana'a tenamami ra. Na'uk tenamami ra wean suran ma bisma rakfefar watan. Wean inyai bi lyawan roak ne, ngrebat ila'a yai wol ntali ami, na'uk ntali Ubu. ⁸ Ami amtuan sian afaka watan, na'uk afa avyai wol rotu teri nala ami ma wol

* 4:4 4:4 Kolose 1:15 † 4:6 4:6 Kejadian 1:3

amfabana karya ini. Ami wol amka'a roak ne veka amotu aka, na'uk amfaklo'i a'uk mami vava'at ra verin Ubu. ⁹ Tamata ra rwi-rwa ami, na'uk Ubu wol nlaun talik ami. Tamata ra rvaval ma leka-batar ami, na'uk wol amamata. ¹⁰ Amka'a roak ne, tamata ra rfedan Yesus, ba bisma rotu vali ami wean inyai, tevek amkarya verin Ia. Na'uk amva'at watan wean ini, ma tamata liak rsi'ik lahir Yesus Ni vava'at a nvotuk vali na'a tenamami ra. ¹¹ Amtuan susa lalawatan na'a mami vava'at ra, ti naran i mane amamata a, tevek amfabana Yesus Ni karya. Wean inyai, boma tamata ra bisma rsi'ik ne, Yesus Ni vava'at a nvotuk na'a tenamami ovi veka rmata ini. ¹² Ami amtuan lalawatan afa ovi rotu ma mane amamata, boma mia bisma bira vava'at ngorva'an ovu Yesus.

¹³ Na'uk mami inorang wear isa, wean i rtulis roak na'a Surat Ralan ne, "Ya'a ungrihi, tevek orang Ubu." Ami amangrihi vali wean inyai, tevek amorang Ubu.‡ ¹⁴ Amka'a ne, Ubu nfava'at ewal roak Duila'a Yesus tali matmatan, ba veka nfava'at vali ami. Notu munuk wean inyai, beti nala ami ovu vali mia, ma itmunuk tdiri wahan ralan a. ¹⁵ Ami amtuan munuk roak sian avyai ma na'a bira lolin, boma Ubu Ni rala lolin a nsoru munuk tamata ra ma veka rorang Ia, ma itmunuk tfalak fara weninyai verin Ia ovu tfadawang Ia.

¹⁶ Ba ami wol amtalik ma amfabana karya ini, velik ne tenamami ra rtafal ma rmafun. Na'uk lokat amar, na ralamami ila'a ntafal ma nangrebat. ¹⁷ Tevek sian ovi amtuan ra wol ka'i

‡ 4:13 4:13 Mazmur 116:10

aleman, na'uk veka rvua afa lolin verin ami ma ti wol ni wahan, ovu nlia munuk afakataka. Afa lolin avyai, lolin lia sian ovi amtuan ra. ¹⁸ Ami wol amfadoku mami fikiran ra nana'a afa sian ovi rvotuk ra. Na'uk amfadoku mami fikiran ra na'a watan vava'at kakiwal ovu Ubu, tevek afa ovi sian ra rira amar a wol mnanat. Afa ovi wol trea ra rna'a kakiwal ma ti wol ni wahan.

5

Velik ne tmata, na'uk Ubu veka nfava'at ewal ita ovu nala tenadida ngorva'an ra

¹ Ami amka'a roak ne, na'a lanit ivavan ini, na tenadida ra wean befak* ma ita ka'i tleal befak yai ralan a. Wean i befak i tleal yai nama'ar, na Ubu veka nala rahan ngorva'an verin ita na'a lanit ratan, inyai tenadida ngorva'an ra. Tamata ra wol rot-nala afa yai, na'uk Ubu ka'i notu lahir, ovu tenadida ngorva'an kakiwal, nata ti wol ni wahan. ² Na'a dida befak i tleal fiang ini, na ita tafngamu'ur, tevek inadida urun ma tleal dida rahan ngorva'an a na'a lanit ratan. Inyai tenadida ngorva'an ovi wol bisma rakvisal. ³ Ita inadida ma wean inyai, boma wean i tmata, na tenadida ra veka ngorva'an na'a lanit ratan. Wean inyai, boma ita deka weadida tamata ovi wol rira kadaravit ma rabluhu watan. ⁴ Na'a dida befak i tleal fiang ini, na ita tafngamu'ur, tevek dida varvara aleman. Ita wol mane inadida ma tmata, na'uk inadida urun ma Ubu

* 5:1 5:1 Vai mala npake vaivatul kemah, ba tfili befak, tevek ayat ini ihin a ne, tenadida ra wol rva'at kakiwal. Ba befak na'a teri watan, wean tenadida ra na'a lanit ivavan a.

notu ma tenadida ra ngorva'an ewal, ovu dida vava'at kakiwal. Inyai nfaturu ne, ita inadida ma tkati tenadida ovi rtali lanit ivavan ini ovu tenadida ovi rva'at kakiwal na'a lanit ratan. ⁵ Na'uk Ubu ka'i nasusan roak ma veka tenadida ngorva'an. Ia nala vali Ni Roh a verin ita ma nleal raladida ra, al neluk faneak ne, veka nala munuk afa ovi ntorung roak verin ita.

⁶ Wean inyai bi notu ma nfangrebat ami ma amtahang lalawatan ralamami ra. Ami amka'a roak ne, amva'at na'a lanit ivavan ini obin, ba mami vava'at ra raroa tali Duila'a. ⁷ Na'a mami vava'at ra, na amva'at tali mami inorang verin Kristus. Ami wol amva'at tali afa ovi amsi'ik ra na'a ini. ⁸ Wean inyai, na notu ma nfangrebat ami. Nlia tali inyai, na inamami ma amati talik tenamami ini, boma bisma amamunuk Duila'a amleal wan isa. ⁹ Wean inyai bi, inamami urun ma amotu ma Kristus ralan lolin. Amotu wean inyai na'a mami vava'at i fiang ini, ovu na'a mami vava'at ovi veka rma ini.† ¹⁰ Ita munuk veka ti tdiri Kristus wahan ralan a ma nfaleka inukun verin ita. Ba lokat ita veka tatuan afa ovi inovan ovu afa lolin te afa sian ovi totu ra.

Ubu ntorung ma tamata ra bisma lolin ewal ovu Ia nahu Yesus

¹¹ Ami amka'a roak ne, amar i Duila'a mane nfaleka inukun verin tamata ra sarseri roak, ba amalang urun Ia. Wean inyai bi amkarya ovu ralamami urun, ma amotu ma tamata ra rorang Duila'a Yesus. Ubu nka'a munuk afa ovi rna'a ralamami ra, ovu inak ma mkya'a vali afa ovi rna'a ralamami ra. ¹² Ya'a wol ufalak wean inyai

† 5:9 5:9 Mami vava'at ovi veka rma ini na'a lanit ratan.

ma amfakaratat tenamami ra. Na'uk inamami ma mky'a'a vali afa lolin ovi amotu ra, ma fyalak ne, lolin ami. Amfalak wean inyai, boma byalat nala tamata ovi rfakaratat tenarira ra, tevek rsi'ik a'uk tamata felarira ra, na'uk wol rsi'ik afa ovi rtali tamata ralarira ra. ¹³ Ba wean i mami fikiran ra wean tamata ovi rfoar ra, na inyai neluk varvara verin ami ovu Ubu. Wean i mami fikiran ra lyawan, na inyai nfaturu ne, utubira roak. ¹⁴ Kristus Ni silobang a nfangora urun ami ma nfareta ami. Amfan-aran roak ne, Kristus nmata verin tamata ra munuk, na inyai nfaturu ne, tamata ra munuk rfaroa ira tali Ubu, ma wean ralarira rmata munuk roak. ¹⁵ Kristus nmata roak verin tamata ra munuk, boma tamata ovi ralarira rva'at tevek rorang Kristus, wol mane rsi'ik watan tenarira ra. Na'uk tamata avyai rva'at ma al rfaloling Kristus ralan a. Ia nmata ovu nva'at ewal roak tali matmatan a verin ira.

¹⁶ Ba wean inyai bi ami wol amfili roak tamata ra tali mami fikiran ra. Lan a, amfikir Kristus ovu mami fikiran ovi rtali lanit ivavan watan, na'uk fiang ini wol amfikir roak Ia wean inyai. ¹⁷ Ba tamata i norang roak Kristus, na ia ni vava'at a ngorva'an roak. Ni vava'at mnanat i norang nitdawan, nlia roak. Fiang ini ni roak vava'at ngorva'an a! ¹⁸ Ubu notu munuk afa yai na'a Kristus, ba dida vava'at a lolin ewal ovu Ia. Ia nala karya verin ami ma amfamalik verin tamata ra ma rira vava'at ra lolin ewal ovu Ia. ¹⁹ Ami amfamalik ne, afa ovi Ubu notu nahu Kristus, notu ma tamata ra rira vava'at ra lolin ewal ovu Ia, ovu Ia wol nrekan salasilan ovi rotu

ra. Ia nala karya yai verin ami, ma ti amfamalik ivar i nfalyawang malinan i ntali Ubu yai verin tamata ra. ²⁰ Ba wean inyai, bi ami ameluk Kristus Ni tamata sansinir ra, ma nahu ami, Ubu nala Ni snurak ra verin tamata ra. Amangrihi verin mia na'a Kristus naran a ma amfalak urun ne, mtyorong ma Ubu notu ma bira vava'at ra malinan ewal ovu Ia. ²¹ Yesus Kristus wol Ni salasilan akataka, na'uk Ubu notu ma nvara dida salasilan ra munuk, boma itmunuk dida vava'at ra bisma rmalola, ovu lolin ewal ovu Ia. Ia notu wean inyai, tevek torang Ia.

6

¹ Terang a valing averi! Amkarya verin Ubu, ba amsurak mia, boma deka myotu ma Ni rala lolin i nala roak verin mia yai, wol ihin lahir na'a bira vava'at ra. ² Tevek Ubu nfalak roak na'a Surat Ralan ne:

“Na'ut amar i ralang a nfalak a, na Ya'a urenar mu falurut a,
 ovu na'ut amar i usikat tamata ra tali rira salasilan ra, ma rira vava'at kakiwal, na Ya'a ulobang vali oa.”

Mingnanang ma lolin, tevek amar ini, amar i Ubu ralan a nfalak. Amar ini vali amar i Ubu notu linga'an ma nsikat tamata ra tali rira salasilan ra, ma rira vava'at kakiwal.*

Paulus ntuan angangal na'a Ubu Ni karya ralan a

³ Na'a afaka watan, na amsahak urun ma amfabana ma lolin mami vava'at ra, boma tamata ra deka rfasala ami na'a mami karya ra. ⁴ Na'uk

* 6:2 6:2 Yesaya 49:8

amfaturu ne, ameluk tamata sansinir verin Ubu na'a afa ovi amotu ra munuk. Amtahang nal ralamami ra na'a susa ovi tamata ra rotu verin ami, ovu na'a susa afaka watan. ⁵ Amtahang ralamami ra na'ut amar ovi tamata ra rwi-rwa ami, ovu rvaval ami, ovu vali ra'abu'i ami. Amkarya urun ia, nata amakla watan, ovu amar boku, na wol amtuba ovu amtolat watan. ⁶ Amfaturu ne, Ubu Ni tamata sansinir verin ami na'a afa ovi amotu ra, ovu ralamami ra rmerat urun, ovu vali amfaturu na'a mami kaka'a ra. Amtahang nal ralamami ovu amarkai, ovu Ubu Ni Roh a nkarya na'a ralamami ra, ovu vali amlobang tamata liak ra ovu ralamami urun. ⁷ Amfamalik afa ovi kena ra, ovu Ubu Ni ngrebat a nfangrebat ami na'a afa ovi amotu ra. Afa ovi amotu ra munuk rmalola, ba afa avyai reluk minak verin ami ma amlotar mami inorang a, ovu vali amangal tamata ovi rangal ami. ⁸ Tamata boku ralang ami, na'uk boku rfama'it vali ami. Boku rfadawang ami, na'uk boku rfalak sian vali ami. Ami amfalak lalawatan afa ovi kena ra, na'uk tamata boku rfalak ne, amsiklabir. ⁹ Ira ranovak ne, tamata ra wol rka'a ami, na'uk velik aba, tamata ovi rorang Yesus rka'a lahir ami. Ira rfikir ne amamata roak, na'uk amva'at obin. Velik ne rwi-rwa ami, na'uk wol amamata. ¹⁰ Velik ne rotu ma ralamami lalau, na'uk ralamami lolin urun. Ami tamata kasian ami, na'uk amotu ma tamata rivun rka'i na'a rira inorang a. Ira ranovak vali ne, ami wol mami afakataka, na'uk velik aba, ami mami munuk afakataka.

¹¹ Terang a valing ovi mnya'a kota Korintus.

Ami amfalak munuk roak ralamami ra, ovu vali amlobang urun mia. ¹² Amfaturu mami silobang verin mia, na'uk mia wol fyaturu bira silobang verin ami. ¹³ Terang a valing averi, deka fyonak ralabira ra verin ami, wean ami vali wol amfonak ralamami ra verin mia, tevek fiang ini ungrihi wean lahir i ungrihi verin yanak ra.

Deka isa mia ovu tamata ovi wol rorang Yesus

¹⁴ Terang a valing averi! Deka isa mia ovu tamata ovi wol rorang Yesus, tevek lafirba ma afa ovi lolin ra, ovu afa ovi sian ra, isa ira? Te wean inba ma tamata ovi rbana na'a lyawan a, ovu tamata ovi rbana na'a ngarmeran a, isa ira? ¹⁵ Wol mane trea lahir ne, Yesus irua nitdawan a ra'an vai isa! Te tamata ovi rorang Yesus ovu tamata ovi wol rorang Yesus rira vava'at ra wear isa? Wahal lahir!

¹⁶ Ubu Ni Rahan Dawan Falurut a ovu wan i ba'i rfadoku walut ra na'a wol wear isa. Ita weadida lahir Ubu i nva'at Ni Rahan Dawan Falurut a. Ia nfalak roak na'a Ni Surat Ralan ne:

“Ya'a veka uti una'a fruarira ra,
ma uva'at ovu ira.

Ya'a veka eluk Ubu verin ira,
ovu ira veka reluk Ning tamata ovi rorang
Ya'a.†

¹⁷ Wean inyai, bi fyaroa mia tali tamata ovi wol rka'a Ubu,

† **6:16** 6:16 Lan ana, Ubu Ni Roh nleal tamata Yahudi rira Rahan Dawan Falurut ralan a, na'uk fiang ini Ni Roh nleal Ni tamata ralarira ra. Msyi'ik Imamat 26:12 Yeremia 37:27, 1 Korintus 3:16, 6:19, Yehezkiel 20:34, 41.

ovu mdyir-talik ira. Deka mkyena lahir tamata avyai rira afa ovi ngra-ngrodi ra, boma ala mia ma myeluk Ning tamata ovi rorang Ya'a.‡

18 Ya'a veka eluk Yamabira, ovia mia veka myeluk yanak brana ra ovia yanak vata ra. Vaivatul avyai rtali Duila'a i Ni ngrebat a nlia munuk."§

7

¹ Terang a valing averi, ulobang urun mia. Ubu notu Ni tnorung avyai verin ita. Ba wean inyai, na ita musti tfaroa tenadida ra ovia ralahida ra tali afa ovi ngra-ngrodi ra munuk. Totu wean inyai ma al nfaturu lahir ne, talang urun Ubu, ba tasahak urun ma dida vava'at ra rmerat urun.*

Paulus inan lolin, tevek tamata ovi rorang Yesus na'a kota Korintus rahil roak ma rtalik tali afa sian ovi rotu ra

² Terang a valing averi, amera verin mia ma myala ami na'a ralahira ra. Ami wol amotu sala verin tamata isa vali, te wol amfaruki tamata isa, ovia wol amdava utumami tali tamata isa vali. ³ Ya'a ufalak wean inyai, na wol mane ufasala mia. Ufalak lan roak ne, mia mnya'a roak ralamami ra, ba isa roak ita, ti naran i tmata a. ⁴ Ya'a ungrihi verin mia ovia ni malolan a watan, ovia vali ufadawang mia. Na'ut i amtuan susa

‡ 6:17 6:17 Yesaya 52:11, 2 Samuel 7:14, 7:8 § 6:18 6:18 2 Samuel 7:14, 7:8, Yesaya 43:6, Yeremia 31:9, 1 Tawarikh 17:13

* 7:1 7:1 Tnorung ovi Paulus nfalak na'a ayat ini, rna'a 2 Korintus 6:17-18

rivun, na mia fyaloling ralang a, ovu ralang lolin urun, tevek mia.

⁵ Na'ut i amaran Makedonia, na wol mami amar ma amyari ami. Na'a afaka watan, na amtuan susa. Tamata ovi wol rtali tamata ovi rorang Yesus rira sidovung rfalak sian ami, ovu inar ma rsingarahi ovu ami, ovu ambobar vali afa boku na'a ralamami ra, tevek amfikir mia.

⁶ Na'uk Ubu nfaloling tamata ovi ralarira ra lalau. Ia nsinir Titus nma ma nfaloling ralamami ra. ⁷ Ami ralamami ra lolin na'ut i Titus nma, na'uk nlia tali inyai, na ralamami ra lolin urun tevek nfamalik ne, mia fyaloling ralan a. Ia nfamalik vali verin ami ne, mia myaseak urun ma mtyuan ya'a, ovu myahil roak tali bira afa ovi lan a myotu ra. Nfalak vali ne, fiang ini ralabira urun roak ma iva'ubira ma myotu afa ovi ufalak ra. Afa avyai rotu ma ralang a ntafal ma lolin urun i lahir.

⁸ Ba velik ne otu roak ma ralabira lalau ovu ning surat yai, na'uk wol ahil tali afa i otu yai. Kena urun, tevek amar i utulis surat yai, na ahil tevek uka'a ne, surat yai notu ma ralabira lalau, na'uk ralabira i lalau yai wol mnanat.†

⁹ Na'uk fiang ini ralang a lolin urun. Ning rala lolin yai wol ntali ralabira i lalau yai. Na'uk ralabira lalau i notu ma myahil ma mtyalik tali bira salasilan ra, wean lahir i Ubu ralan nfalak a, ba wol amfaruki mia. ¹⁰ Ralabira i lalau yai wean lahir i Ubu ralan a nfalak a, ovu notu

† 7:8 7:8 Tafsiran boku rfalak ne, surat i Paulus nfamalik na'a ayat ini, nana'a 1 Korintus pasal 5. Pasal ini ni vaivatul ra rtabu urun rira sidovung na'a tamata i notu sian na'a sidovung ralan a.

ma tamata ra rkati rira fikiran ra ma rahil ma rtalik tali rira salasilan ra. Ia nsikat tamata avyai tali rira salasilan ra, ma rira vava'at kakiwal. Wean i tamata ra rahil wean inyai, na wol rfarnuang roak ne, sian a nana'a ralarira ra. Na'uk tamata ralarira lalau i ntali watan afa ovi tamata ralarira rfalak ra, veka notu ma tamata ra rira matmatan kakiwal. ¹¹ Eka minovak na'a ralabira lalau i Ubu ralan a nfalak yai. Ralabira lalau yai notu ma ralabira urun ovu mlyotar nala tenabira ra. Afa yai notu vali ma mingrova tamata ovi rotu salasilan ra, ovu byobar, betane salasilan yai notu ma myot-orang vali. Ralabira i lalau yai notu vali ma myaseak ma mtyuan ya'a, ovu iva'ubira ma myotu afa ovi ufalak ra. Wol mane inyai watan, na'uk mibrahi vali ma myukun lahir tamata i notu sala. Afa ovi myotu munuk roak yai rfaturu lahir ne, wol bira sala. ¹² Wean inyai bi utulis roak surat yai verin mia, na'uk wol mane utulis surat yai verin tamata i notu sala a. Wol utulis surat yai vali verin tamata ovi rfarnuang sala i tamata liak isa notu a. Na'uk utulis surat yai verin mia munuk, boma na'a Ubu wahan ralan a, na ka'i mkya'a lahir ne, bira silobang a dawan urun verin ami. ¹³ Bira afa ovi myotu ra rotu ma ralamami lolin urun.

Nlia tali inyai, na ralamami ra lolin urun, tevek amrenar ne, mia myotu ma Titus ralan a lolin urun ovu ralan a malinan. ¹⁴ Na'ut i Titus wol nti nalola mia obin, na ufamalik roak bira lolin a verin ia. Mia wol fyama'it ya'a, tevek myot-orang lahir afa ovi amfalak roak verin ia. Afa ovi ufalak roak verin mia yai kena lahir ovu

afa ovi amfalak verin Titus, ma al amfadawang mia. Ba tali inyai, na nfaturu lahir ne, afa ovi amfalak verin Titus yai kena lahir. ¹⁵ Fiang ini ia nlobang urun mia, tevek nangnanang ne, myot-orang lahir afa ovi nfalak roak verin mia yai, ovu vali na'ut i ti nalola mia, na myalang urun ia. ¹⁶ Ya'a ralang a lolin urun, tevek na'a afaka watan, na orang urun mia.

8

Snurak verin ita tamata ovi torang Yesus, ma tala dida kubang ra ovu raladida urun verin tamata ovi rorang Yesus na'ut i rtuan susa

¹ Terang a valing averi, inamami vali ma mkya'a ne, wean inba ma Ubu nala Ni rala lolin a verin tamata ovi rorang Yesus rira sidovung ra na'a propinsi Makedonia. ² Na'ut i rtuan susa dawan urun a, na ralarira ra rtafal ma lolin urun. Velik ne rira kasian dawan urun, na'uk ralarira urun i lahir ma rala kubang ma al rlobang tamata inorang liak ra. ³ Ya'a uka'a basil ne, rira afa ovi rala roak avyai inovan ovu rira ngrebat ra. Ira rotu roak wean inyai, ovu rala vali ma nlia tali rira ngrebat ra. Ralarira rfalak ma rotu wean inyai, ba rot-orang watan. ⁴ Ira ralarira urun vali ma rera verin ami, ma rovu vali ma rala rira kubang ma al rlobang tamata ovi rorang Yesus rira sidovung na'a propinsi Yudea.* ⁵ Ira rala ma nlia lahir tali i amnovak

* **8:4** 8:4 Banbanan tali kota Korintus ma nti propinsi Yudea na'an karedralan irua te itelu, tevek rsifaroa ira. Kota Yerusalem nana'a propinsi Yudea ralan a.

a. Ira rala lan roak tenarira ra verin Duila'a ma rot-orang afa ovi ralan nfallak a. Ira rot-orang vali afa ovi amfallak ra, wean watan i Ubu ralan nfallak a. ⁶ Wean inyai bi amera urun ma Titus nti nalola mia, boma nlobang mia, wean lahir i notu lan roak a. Amera ma nalola mia, boma nlobang mia ma misdovu munuk bira kubang ovi mane myala al mlyobang tamata liak ovi rorang vali Yesus, ma fyaturu bira rala lolin ra. ⁷ Ba fiang ini mkya'i roak na'a afaka watan. Mingrebat na'a bira inorang a, bira ngrihi ra, bira kaka'a a, ovu ralabira urun ma mlyobang tamata ra, ovu vali bira silobang a verin ami. Wean inyai bi inamami urun, ma fyaturu bira lolin a na'a afa ovi myala verin tamata ra.

⁸ Ya'a ufalak afa avyai, na'uk wol mane ufareta mia, ma misdovu bira kubang wean inyai. Na'uk mane ufaturu verin mia ne, tamata ovi rorang Yesus na'a Makedonia ralarira urun ma rlobang tamata liak ovi rorang vali Yesus. Otu wean inyai, boma uka'a ne, ralabira urun al mlyobang tamata ovi rorang Yesus te wahal. ⁹ Ufalak wean inyai, tevek mia mkya'a roak dida Duila'a Yesus Kristus Ni rala lolin a verin ita. Ia nka'i, na'uk notu ma tenan a wean tamata kasian ra, ma al nakvanak mia, boma tali Ni kasian a, na notu vali ma mkya'i na'a Ubu wahan ralan a.

¹⁰⁻¹¹ Ba usurak mia wean ini ma na'a bira lolin: Kena urun ma fiang ini myot-nala munuk karya ovi ralabira ra rfallak, na'ut i beti fyabana na'a varat i nti a. Mia bira karya yai, ma myala kubang verin tamata liak ovi rorang vali Yesus.

Mia myotu ula lalean tali tamata liak† ovi rorang vali Yesus, ovu vali fyikir lan lalean ma myotu wean inyai. Afa yai nvua afa lolin verin mia, ba myotu lahir ti naran i roak a, wean i ralabira rfalak ma misdovu lan bira kubang lokat mia, ma inovan ovu bira ngrebat ra. ¹² Wean i ralabira urun na'a afa ovi myala verin tamata liak ra, na Ubu veka ntorung vali bira afa ovi myala yai. Ia wol nera afa ovi wol rna'a mia, na'uk nera afa ovi rna'a roak mia.

¹³ Ya'a ala varvara verin mia, wol mane ufamaraang tamata liak rira varvara a, na'uk otu wean inyai, boma bira varvara ra wearira isa.

¹⁴ Ba fiang ini afa ovi rna'a mia, na myala ma al fyakena tamata ovi wol rira ra, boma afa ovi wol rna'a mia, ira veka rala vali ma al rfakena mia. Wean inyai, na bira varvara ra wearira isa.

¹⁵ Wean i rtulis roak na'a Surat Ralan ne, “Tamata ovi rasdovu ma rivun, na wol teran vali.

Tamata ovi rasdovu kedan watan, na wol mamahin vali.”‡

Paulus nsinir Titus ovu ni kida irua ma rti rala kubang ovi rasdovu roak na'a kota Korintus, ma rtaha rti verin tamata ovi rorang Yesus na'a propinsi Yudea

¹⁶ Ya'a ufalak fara weninyai verin Ubu, tevek notu roak ma Titus nlobang mia, wean lahir i ulobang mia. ¹⁷ Titus ti nalola mia ma not-orang afa ovi amfalak ra verin ia. Na'uk nlia tali inyai, na ia ralan urun ma nlobang mia, ovu

† 8:10-11 8:10-11 Tamata liak ovi rorang Yesus na'a Yudea, ntali ayat 4. ‡ 8:15 8:15 Ayat ini nfamalik afamtahan i naran manna, msi'ik Keluaran 16:18.

vali ralan a nfallak roak ma veka nti nalola mia. ¹⁸ Amsinir vali terad a valid isa, boma nfatuang ia ma irua rti ralola mia. Tamata ovi rorang Yesus rira sidovung ra munuk ralang ma dawan ia, tevek ni karya a lolin ma nfamalik Ubu Ni Ivar Lolin a. ¹⁹ Nlia tali inyai, na tamata ovi rorang Yesus rira sidovung ra rfili roak ia ma nfatuang ami na'a mami karya a, ma amsiduk bira kubang ovi misdovu roak verin tamata kasian ovi rna'a Yudea. Amotu karya ini, boma rfadawang Duila'a, ovu tamata ra rsi'ik vali ne, ami ralamami urun ma amlobang terad a valid ra. ²⁰ Amsi'ik wamami vali, boma tamata ra deka rfasala ami na'a kubang ovi tamata ovi rorang Yesus rala roak ma amtaha yai. Kubang ovi amtaha yai dawan urun. ²¹ Ralamami ra rfallak ma amasusan kubang avyai ovu ni malolan watan, na'a Ubu wahan ralan a, ovu vali na'a tamata waharira ralan ra.

²² Amsinir vali teradida isa ma ti ntafal Titus ovu ni kida yai, ma ti rasdovuk bira kubang ra. Amsi'ik roak teradida ini fafira roak na'a karya ovi amala verin ia. Ia ralan urun ma nlobang ovu nkarya verin Duila'a. Fiang ini inan urun ma nlobang mia, tevek ralan a dawan ne, veka misdovu bira kubang ra, ma al mlyobang tamata ovi rorang Yesus na'a Yudea. ²³ Titus yai, ning kida i amamunuk amkarya ma amlobang mia. Tamata ovi rorang Yesus rira sidovung ra rfili terad a valid irua yai. Rira afa ovi rotu ra, rotu ma tamata ra rfadawang Kristus. ²⁴ Ba amera ma fara fyaturu bira silobang a verin ira, ma tamata ovi rorang Yesus rira sidovung ra munuk rka'a

ne, mlyobang ira, boma inovan ovu kena lahir ovu afa ovi amfalak roak ma amfadawang mia na'a waharira ralan ra.

9

Tamata ovi rorang Yesus na'a Korintus rasdovuk rira kubang ra ma rala verin tamata ovi rorang Yesus na'a propinsi Yudea

¹⁻² Terang a valing averi! Uka'a roak ne, ralabira ra lolin urun, bi myala bira kubang ra verin tamata ovi rorang Yesus na'a Yudea. Wol lolin ma utulis kubang avyai na'a ning surat a, tevek lyawan roak ovu uka'a ne, inabira ma mlyobang ira, bi ufadawang roak mia verin tamata Makedonia ra. Ufalak verin ira ne, "Varat i nti roak veli, na terad a valid ovi rna'a propinsi Akhaya* rasdovuk roak rira kubang ra, ma veka rala ma al rlobang tamata ovi rorang Yesus." Wean inyai, bi tamata rivun na'a Makedonia mane rot-orang mia, ma rasdovuk vali rira kubang ra. ³ Velik aba, usinir Titus ovu terad a valid irua yai ma rti rtuan mia, boma afa ovi amfalak roak ma al amfadawang mia yai, wol mane vaivatul vu watan. Otu wean inyai, boma misdovuk kikyai bira kubang ra munuk, tevek ufalak roak verin ira ne, misdovuk munuk roak. ⁴ Ami veka amama'it watan, wean i tamata Makedonia ra rorang ya'a na'ut i uti ma ulola mia ma rsi'ik ne, wol misdovuk kubang avyai obin. Ami veka amama'it, tevek amfalak lan roak verin ira ne, misdovuk munuk roak kubang

* 9:1-2 9:1-2 Kota Korintus nana'a propinsi Akhaya.

avyai. Wol mane ami watan amama'it, na'uk mia vali veka mya'it. ⁵ Ba wean inyai, bi usinir lan terad a valid avyai ma rti rlobang mia, boma misdovuk nala bira kubang ovi mtyorong roak ma myala yai. Otu wean inyai, boma nfaturu ne, bira kubang ovi misdovuk avyai myala ovu ralabira urun, ovu wol mane tamata rkiwal mia ma myala.

Tlobang tamata ra ovu raladida urun, na Ubu veka naflahar ita

⁶ Mingnanang vaivatul ini! Tamata ovi ravuri-rava nabat ra kadkedan watan na'a rira va'i ra, na rira va'i ihin a veka kedan a watan vali. Na'uk tamata ovi ravuri-rava ma nabat rivun, na rira va'i ihin a veka rivun vali. ⁷ Lokat tamata musti ka'i nala ni kubang a wean lahir i ralan a nfalak a. Deka mane nala ovu ralan lalau, te tamata liak ra rkiwal ia beti nala. Na'uk fara nala ovu ralan lolin, tevek Ubu nlobang urun tamata i nala afa verin tamata liak ra ovu ralan lolin urun. ⁸ Ubu Ni ngrebat ma nala Ni kalolin a munuk verin mia, boma nfakena afakataka munuk na'a bira vava'at ra. Ia notu munuk wean inyai verin mia, boma myot-nala munuk karya lolin ra ma al mlyobang tamata liak ra. ⁹ Wean i rtulis roak na'a Surat Ralan a ne, tamata i nlobang ma dawan tamata kasian ra, "Ia nala kalolin a verin tamata kasian ra, Ni vava'at nmalola lalawatan, nata ti wol ni wahan."[†]

¹⁰ Ubu nala nabat ra verin tamata ovi rotu va'i ra, ovu vali nala afamtahan ra verin ita munuk. Ia veka notu vali wean inyai verin mia. Ia veka

[†] 9:9 9:9 Mazmur 112:9

nala nabat ra ma mivuri-miva, ovu veka notu ma nabat avyai vuar ma rivun, boma ralabira ra lolin ma myala ma dawan vali verin tamata ovi wol rira ra.‡ 11 Ubu veka nfaka'i mia ovu Ni kalolin ra na'a afaka watan, boma mlyobang lalawatan tamata ra ovu ralabira urun. Tamata ra veka rfalak fara weninyai verin Ubu, tevek bira kubang ovi misdovuk roak ma amsiduk verin ira.

12 Bira karya lolin i myotu ini, wol mane nlobang watan Ubu Ni tamata inorang ovi rira kasian a dawan na'a Yudea, na'uk notu vali ma tamata rivun rfalak fara weninyai verin Ubu, tevek afa ovi myotu roak yai. 13 Tali bira karya lolin i fyaturu yai, na tamata ovi rorang Yesus na'a Yudea veka rfadawang Ubu, tevek rsi'ik ne, myot-orang Ubu Ni Ivar Lolin i nfamalik Kristus. Ira rfadawang Ia vali, tevek ralabira lolin ma msyiduk bira afaka watan verin ira, ovu verin tamata ra munuk. 14 Ira rlobang mia ovu veka raflurut verin mia, tevek Ubu nala roak Ni rala lolin i dawan urun a verin mia. 15 Terang a valing averi! Mya ma tfalak fara weninyai verin Ubu, tevek nala roak Yanan a verin ita. Dida vaivatul ra wol raran ma tfamalik nala afa ovi nala roak verin ita.

10

Paulus nlotar tenan a ma nfalyawang ne rasul urun ia

‡ 9:10 9:10 Paulus ni maksud na'a ayat ini ne, Ubu veka nala kubang lalawatan verin ira, ma naran ma al rlobang tamata kasian ra ovu ralarira lolin.

¹ Terang a valing averi! Tamata boku rfalak ne, "Paulus wol nabrahi ma nsurak mia wean i itmunuk tna'a wan isa, na'uk wean i nana'a raroa, na nabrahi watan ma nsurak mia." Na'uk ya'a Paulus, ufakabava tenang a ovu umarkai wean Kristus. ² Ba era urun tali mia, boma deka mkyiwal ya'a ma ufaturu ning barahin a na'a wahabira ralan ra, wean i ralang a nfalak roak ma otu. Otu wean inyai ma ufaturu ning barahin a verin tamata ovi ranovak ne, mami vava'at ra wean watan tamata ovi wol rorang Ubu.

³ Kena ma amva'at na'a lanit ivavan ini, na'uk ami wol amorang tamata rira fikiran ra na'a lanit ivavan, ma amangal tamata ovi rangal ami.

⁴ Minak i amala ma al amangal tamata rira fikiran ovi wol kena ra, wol ntali lanit ivavan ini. Na'uk amala minak i Ubu nfangora lahir ovu Ni ngrebat a, ma nkama'ar nala munuk fikiran sian ra tali tamata ovi rangal Ubu Ni vaivatul ra. Inyai wean i nana'a rihi, ma tamata rala minak al rkama'ar wan ovi rangrebat ra.

⁵ Amala Ubu Ni ngrebat a ma amfaleka munuk tamata ovi rfakaratat tenarira ra, rira vaivatul ovi rotu angangal ma tamata ra deka rka'a Ubu. Amfaleka tamata avyai rira fikiran ovi wol kena ra, ovu wean i amkeak rira fikiran ra ma rotu a'uk afa ovi Kristus inan a. ⁶ Na'ut i myot-orang munuk roak afa ovi Yesus Kristus nfalak ra, na ami veka amukun munuk tamata ovi raktufan ra obin. ⁷ Msyi'ik ma lolin afa ovi rvotuk na'a matabira ra! Wean i tamata isa tali mia norang urun ne, Kristus Ni roak ia, na ia musti nanovak vali na'a ralan a ne, Kristus Ni vali ami, wean vali ia. ⁸ Ya'a wol uma'it, wean i ufamalik ma rivun

na'a Duila'a Ni ngrebat i nala roak verin ami, tevek amala ngrebat yai ma amfangrebat bira inorang a. Ami wol amala ngrebat yai ma amot-visal bira inorang a. ⁹ Ufalak wean inyai, tevek ufena betane fyalak ne, ufabobar mia ovu ning surat ra. ¹⁰ Tamata ra rfalak ne, "Paulus ni surat ihin a aleman ovu nangrebat urun. Na'uk wean i itmunuk tna'a wan isa, na notu ma felan a wean tamata ovi wol rangrebat, ovu ni afa ovi nfalak ra wol ihir akataka." ¹¹ Na'uk tamata ovi rfalak wean inyai musti ranovak veki, tevek wean i itmunuk tna'a wan isa, na veka lyawan lahir ne, veka amala vaivatul ovi aleman ra. Afa avyai wean watan vaivatul aleman ovi amfadoku roak na'a mami surat ra.

Paulus nfamalik ni ngrebat ma al ntabu tamata ovi rorang Yesus na'a Korintus, tevek Ubu notu ma neluk rasul ma nfamalik Ni Ivar Lolin verin ira

¹² Ami wol amabrahi ma amfakaratat tenamami ra, te amfalak ne, ami weamami tamata ovi ranovak ne, tamata dawan ira. Ira ka'i rukur watan tenarira ra ovu rira afa i ba'i rala ala rukur ira, ovu na'a waharira ralan ra, na ira ka'i raraning ira ma rfalak ne, dawan ira. Tamata avyai rboda urun i lahir!* ¹³ Ami wol amotu wean inyai. Ami amafena ma amfadawang tenamami ra ma nlia tali afa ovi Ubu nfadoku ra. Na'uk amfamalik watan na'a karya i Ubu nfadoku roak verin ami. Mia ini mnya'a vali wan ovi amkarya na'a. ¹⁴ Ba na'ut i amati ma

* **10:12** 10:12 Tamata ovi ranovak ne tamata dawan ira, ira rna'a vali sidovung tamata ovi rorang Yesus ralan a.

amfamalik Ubu Ni Ivar Lolin i nfamalik Kristus, na ambana roak ma ti naran wan i mnya'a ma amfamalik vali verin mia. Amfabana mami karya a, na wol ambana lia wan ovi rfadoku roak a, na'uk mia mryenar lan roak Ivar yai tali ami.

¹⁵ Ami vali wol amfadawang tenamami ra na'a tamata liak rira karya ovi rotu roak na'a wan i Ubu wol nfaturu verin ami. Ami amfabana watan mami karya a, na'a wan i Ubu nfadoku roak verin ami. Amera ma fara bira inorang a ntafal na'a Kristus, boma bisma amot-nala karya ini ma nmela ma dawan. ¹⁶ Wean urun inyai, boma ami bisma amati ma amfamalik vali Ubu Ni Ivar Lolin na'a wan liak ovi tamata ra wol rti obin. Amafena ma amfadawang tenamami ra na'a afa ovi tamata liak ra rotu roak, na'a wan ovi rkarya na'a. ¹⁷ Rtulis roak na'a Surat Ralan wean ini, "Wean i tamata iki watan mane nfadawang afa isa, na nfadawang a'uk afa ovi Duila'a notu roak a." ¹⁸ Wean i tamata rfadawang tenarira ra, na ita wol tka'a ne, Duila'a ntorung te wahal. Na'uk wean i Duila'a nfadawang tamata ra, na inyai lolin urun.

11

Paulus nafena lahir ma tamata ovi rorang Yesus na'a Korintus rorang tamata ovi rsiklabir ma rfalak ne, rasul ira

¹ Terang a valing averi, ya'a era verin mia ma mtyahang ralabira veki na'a afa ovi mane ufalak verin mia ini, velik ne minovak ne, ya'a uboda na'a afa ovi mane ufalak ra. Na'uk uka'a roak ne, mtyahang nal ralabira. ² Ya'a uwanar urun

mia, wean lahir i Ubu nwanar mia. Ya'a weang baba isa i nwanar yanan vata, ti naran ni amar i mane nsifa, boma wol notu sala na'ut i nala ia verin brana a. Mia weabira vata yai. Vata yai wol ntuba ovu brana obin. Vata yai rtavun teri roak ia ma veka nsifa ovu brana isa. Brana yai Yesus Kristus. ³ Na'uk ubobar na'a ralang a na'a afa ovi minovak ra, betane bira fikiran ratvali ewal ma byan-tamuri Yesus Kristus wean lalan a, na'ut i nifa taltolar nlabir waweang Hawa. Wean inyai, na nfaturu roak ne, wol ralabira urun ma myorang Yesus Kristus. ⁴ Ufalak wean inyai, tevek inabira ma myorang watan tamata ovi rma ma rfamalik Yesus liak a. Yesus i rfamalik yai, naling ia tali Yesus i amfamalik verin mia a. Velik ne tamata avyai rfamalik roh i wol wean Roh i amfamalik a, na'uk inabira ovu mtyorong ma myala roh yai tali tamata avyai. Rfamalik ivar lolin i wol wean Ivar Lolin i amfamalik roak verin mia, na'uk mtyorong vali afa yai. ⁵ Na'uk ya'a ning fikiran a wean ini: rasul ovi tamata rfalak ne, dawan urun ira, na rasul avyai rira dawan a wol nlia ya'a. ⁶ Snain a wol ka'i uka'a ma ungrihi ma lolin wean tamata avyai, na'uk uka'a urun ma ufamalik afa ovi rtali Ubu. Amfaturu munuk roak afa yai verin mia na'a afa ovi amotu ovu amair ra munuk.

⁷ Na'ut i ufamalik Ubu Ni Ivar Lolin a verin mia, na wol era ma byahir ya'a, na'uk ufak-abava tenang a wean tamata sansinir, boma ufadawang mia. Ba minovak ne, otu wean inyai verin mia, na otu sala roak? Velik aba, wahal!

⁸ Na'ut i air mia, na tamata ovi rorang Yesus

rira sidovung na'a wan liak ra rlobang ya'a ovu kubang. Ba inyai wean watan i ufaruki ira, boma ulobang mia. ⁹ Na'ut i itmunuk tna'a wan isa ovu utuan susa, tevek wol ning kubang, na wol otu susa mia ma wol era lablobang tali mia. Na'ut i wol ning akataka, na terad a valid tamata ovi rorang Yesus tali Makedonia rala afa avyai verin ya'a. Na'a afaka watan, na usi'ik wang ma lolin, boma deka era kubang tali mia, ovu veka otu lalawatan wean inyai. ¹⁰ Ivar i ntali Yesus Kristus yai kena munuk, ovu nana'a lalawatan ralang a, ba afa ovi ufalak ini kena urun. Ya'a wol era kubang tali tamata iki watan na'a propinsi Akhaya. Ba wol tamata isa vali notu teri ya'a na'a afa ovi ralang ila'a nfadoku roak ma ufadawang a, ma wol era kubang. ¹¹ Notu afakinimi ufadoku ma wol otu varvara verin mia i? Otu wean inyai, tevek ulobang mia. Ubu sa'i nka'a ralang a ne, ulobang mia. ¹² Na'uk afa ovi otu roak fiang ini, veka otu lalawatan ma angal teri tamata ovi rdava linga'an, ma rfalak verin tamata ovi rfakaratat tenarira ra ne, ira wearira watan ami.*

¹³ Tamata avyai rasul siklabir ira watan, ovu rkarya watan ma rdava uturira alaling. Ira rotu ma felarira ra wean Kristus Ni rasul ra. ¹⁴ Deka tabrian afa avyai, tevek nitdawan notu vali ma felan a lyawan, wean Ubu Ni sansinir ntali lanit ratan a. ¹⁵ Ba deka tabrian wean i nitdawan ni sansinir ra rotu ma felarira ra wean vali tamata

* **11:12** 11:12 Paulus nfalak ne, Na'uk afa ovi otu roak, ihin a ne, ia nkarya lalawatan ma nfangrebat tamata ovi orang Yesus rira sidovung, na'uk wol nera ma rala kubang verin ia.

ovi rira vava'at ra rmalola ma rfabana Ubu Ni karya a. Tamata avyai veka rtuan vali enarira ra tali afa ovi rotu ra.

Paulus nfamalik angangal na'a ni karya a ma nfaturu ne, Kristus Ni rasul verin ia

¹⁶ Terang a valing averi! Ufalak fasa ewal verin mia ne, tali bir tinemun, na deka tamata isa vali nanovak ne, uboda. Na'uk wean i minovak wean inyai, na mtyorong ma myala ya'a wean tamata ovi rboda ra, boma ya'a vali ufadawang tenang a. ¹⁷ Ya'a mane ufalak afa ovi otu ma ufakaratat tenang a. Na'uk Duila'a wol nfalak ma ufalak afa avyai. Ya'a ungrihi weang watan tamata i nboda ma ufadawang tenang a. ¹⁸ Tamata rivun rfadawang tenarira ra na'a afa ovi rotu ra, wean afa ovi rna'a lanit ivavan ini, ba ya'a ufadawang vali tenang a.† ¹⁹ Ufalak wean inyai, tevek minovak ne, bira kaka'a dawan. Na'uk velik aba, inabira ma mtyahang ralabira verin tamata ovi rboda ra! ²⁰ Mia mtyahang ralabira watan ma tamata ra rotu mia wean tamata sansinir ra, ovu rfaruki mia, ovu vali rfareta tia ma watan mia. Mia mtyahang vali ralabira ma tamata ra rfakaratat tenarira ra ma rfama'it mia, ovu rtafitil wahabira ra. ²¹ Uma'it ma ufalak verin mia ne, wol ning ngrebat ma ot-orang afa ovi rasul siklabir avyai rotu ra!‡

Na'uk afa ovi rotu ma al rfakaratat tenarira ra, ya'a ubrahi vali ma otu wean ira. Ya'a otu watan

† **11:18** 11:18 Tamata rivun na'a ayat ini rfamalik rasul siklabir ovi rma ma rair sidovung tamata ovi rorang Yesus na'a Korintus.

‡ **11:21** 11:21 Rasul siklabir rfikir a'uk tenarira ra ma rotu sian tamata liak ra, na'uk Paulus nfalak ne ia, wol nfikir te notu wean inyai.

wean tamata ovi rboda rira afa ovi rotu ra. ²² Ira rfalak ne, tamata Ibrani ira? Ya'a bisma ufalak watan ne, tamata Ibrani ya'a vali. Ira rfalak ne, tamata Israel ira? Ufalak ne, tamata Israel ya'a vali! Ira rfalak ne, uburir-nusirira Abraham, na ufalak vali ne, ubung-nusing vali Abraham!

²³ Tamata avyai rkarya na'a Yesus Kristus Ni karya a? Ya'i yo! Ungrihi wean inyai, na ya'a weang tamata i nfoar urun! Velik aba, ya'a ukarya ma nlia munuk tamata avyai. Tamata boku rala ya'a ma ti ra'abu'i ya'a, nlia tali tamata avyai. Amar boku rvaval urun ya'a, ma nlia tali ira. Utuan ma rivun roak susa ovi aleman urun i lahir, ba notu ma wol ufikir roak ne, veka uva'at. ²⁴ Yahudi ra rukun nala falima ya'a roak. Lokat amar i rukun ya'a, na ba'i rala afwatan ulin ala rasveva ya'a, ti naran vututelu rahin isi.

²⁵ Tamata Roma ra rvaval nala fatelu ya'a ovu navnaval. Ira rteva ya'a fasa vali. Kabal itelu ovi avul ra rakreti ma rakfekar lahir. Ya'a ufofa vali ma una'a tahat ratan amar isa ovan isa. ²⁶ Ning banbanan rivun roak, ovu na'a ning banbanan avyai, na utuan susa rivun. Utuan susa dawan na'a oar ralan ra, ovu tali tamata ktufan ovi rna'a linga'an ralan. Ning tamata Yahudi ra rwi-rwa ya'a, ovu tamata ovi wol Yahudi ra rwi-rwa vali ya'a. Utuan susa vali tali tamata ovi rna'a kota ra, tevek rotu ma vangoa-vanga. Ba sian a dawan urun i lahir nkena ya'a na'a wan lean vu ra, ovu na'a tahat, ovu vali tali tamata ovi rsiklabir ma rfalak ne, rorang Yesus. ²⁷ Karya i ufabana ini nfafrea urun ya'a. Ya'a iva'ung urun ma ufabana karya aleman ini, ba amar boku, na

wol utuba, ublafar ovu ubroa, na'uk wol ufna'an-ufnenu. Radridin dawan nkena ya'a, tevek ning kadaravit ra wol naran ma al uteri ya'a. ²⁸ Nlia tali afa avyai munuk, na ning varvara ntafal ma aleman. Lokat amar ufikir ma afa rivun da'in, tevek ning varvara ma usi'ik tamata ovi rorang Yesus rira sidovung ra munuk rira vava'at ra. ²⁹ Wean i boku ralarira lalau tevek rira inorang wol nangrebat, na ufarnuang vali wean inyai. Wean i boku rleka na'a salasilan ra, na ralang a nwa'uk urun.

³⁰ Wol inak ma ufadawang tenang a, na'uk wean i musti otu wean inyai, na ufadawang watan afa ovi rfaturu ne, wol ka'i ungrebat a. § ³¹ Fara traning Ubu i dida Duila'a Yesus Yaman verin Ia, nata ti wol ni wahan. Ia sa'i nka'a ne, wol usiklabir na'a afa ovi ufalak ra. ³² Na'ut i una'a kota Damsyik, na tamata i raja Aretas a nfili ia ma notu gubernur a, nfareta suldadu ra ma rwanar kota yai, boma rwan ma rtaha ya'a.* ³³ Na'uk tamata boku rala ahir dawan isa ma rtolar ya'a nahu bilahin isa na'a kota ni tembok dawan a. Ba ufla talik gubernur yai, ma ni suldadu ra wol rtaha ya'a.

12

Paulus wean i namifi na'uk wol ntub-lufa

¹ Ya'a musti ralang a dawan. Velik ne wol utung akataka, na'uk ya'a ralang a dawan ma

§ **11:30** 11:30 Paulus nfalak ne, tenan a wol nangrebat, na'uk Kristus Ni ngrebat a nfangrebat ia ma bis nfabana ni karya a.

* **11:32** 11:32 Kisah 9:23-25

ufamalik afa ovi Ubu nfaturu roak verin ya'a, na'ut i wean i umifi na'uk wol utub-lufa ma urea afa ovi Duila'a nfavotuk verin ya'a. ² Ya'a uka'a tamata isa i ni vava'at isa roak ovu Kristus. Varat vutu rahin ifa'at a nti roak veli, na Ubu nsikat tamata yai ma nrata wan i karatat lia munuk a na'a lanit ratan. Ya'a wol uka'a mnga'un ne, tenan a nrata lahir lanit ratan, te betane wean i umifi na'uk wol utub-lufa. Ubu sa'i nka'a.* ³ Ya'a uka'a tamata yai, na'uk wol uka'a mnga'un ne, tenan a nrata lahir lanit ratan te wahal. Ubu sa'i nka'a. ⁴ Brian munuk, na wean i rsikat tamata yai nrata lahir lanit ratan, na'a wan i rfanara vali ne, Firdaus. Na'a inyai, na ia nrenar afa ovi tamata ra wol rka'a ma rfalak, ovu vali tamata ra wol bisma rfalak afa avyai. ⁵ Ya'a ralang a dawan urun na'a tamata yai, na'uk veka wol ufadawang tenang a. Ya'a ufadawang watan tenang a na'a afa ovi wol ot-nala ra. ⁶ Ya'a ufena ma weang tamata ovi rboda ra, wean i ufadawang tenan a, tevek ufalak watan afa ovi kena ra. Na'uk utahang teri watan ralang a, boma wol tamata isa vali tali mia nanovak ne, dawan lia tali afa ovi otu roak ma rsi'ik a, te afa ovi rarenar roak tali ya'a.

⁷ Kena urun ma afa ovi Ubu nfaturu roak verin ya'a dawan urun, ma tamata ra wol rfikir aran afa ovi nfaturu ra. Na'uk Ubu notu ma deka ufakaratat tenang a, ba nala lahir afa isa wean suhut na'a tenang a. Afa yai wean lahir nitdawan ni sansinir a ma nwi-nwa lalawatan

* 12:2 12:2 Tamata i ni vava'at isa roak ovu Kristus na'a ayat ini, inyai, Paulus i ntulis surat ini. Ia wol nfalyawang naran a, tevek nafena ma tamata ra rfadawang ia.

ya'a.† ⁸ Uflurut nala fatelu roak verin Duila'a, boma bisma naling vatuk suhut yai tali ya'a. ⁹ Na'uk Duila'a nfalak ne, "Ning rala lolin a verin oa naran roak, tevek Ning ngrebat a natnemu na'a afa ovi wol mot-nala ra." Wean inyai, bi inak urun ma ralang a dawan na'a afa ovi wol ot-nala ra, boma Kristus Ni ngrebat a nfatuang ya'a. ¹⁰ Ba inak ovu utorung na'a afa ovi wol ot-nala ra, ovu na'a afa ovi tamata ra rfalak sian ya'a, afa ovi rotu susa ya'a, afa ovi rwi-rwa ya'a, ovu vali ning susa ra tevek ukarya verin Kristus. Na'ut i wol ungrebat, na Kristus nfangrebat ya'a ovu Ni ngrebat a.

Paulus nlobang tamata ovi rorang Yesus na'a kota Korintus

¹¹ Kena ma ya'a weang tamata boda ra, tevek mkyiwal ma otu wean inyai. Velik aba, musti fyadawang ya'a, velik ne wol fyawang akataka. Na'uk na'a afaka watan, na bira rasul ovi fyalak ne, dawan urun ira, na rasul avyai rira dawan a wol nlia ya'a. ¹² Afa ovi otu munuk roak yai neluk faneak ne, rasul ya'a. Utahang nala urun ralang a ma otu mujizat ra, faneak ovi tamata ra wol rot-nala ovu vali afa ovi rfaturu Ubu Ni ngrebat a ma tamata ra rtalkaka. ¹³ Afaka ma wol otu verin mia obin, wean afa ovi otu roak verin tamata ovi rorang Yesus rira sidovung na'a wan liak? Teran a'uk i wol otu varvara verin mia

† 12:7 12:7 Vai Yunani nfalak ne, afa i nkena Paulus yai wean afa iman isa na'a tenan a. Afa iman yai wean suhut, te afa i notu ma nfarnuang wawa'uk lalawatan. Vai mala nfalak ne, afa iman yai, duri.

ma myala kubang verin ya'a, ba era ma myabun ya'a na'a ning sala i otu yai!‡

¹⁴ Terang a valing averi, fiang ini fatelu roak ya'a mane ti ulola mia, ovu ufena ma otu varvara verin mia, tevek wol udava bira metan ra, na'uk udava watan mia. Kasiko'u ra wol rasdovuk metan ra verin renarir-yamarira ra, na'uk renarir-yamarira ra musti rasdovuk rira metan ra verin yanarira ra. ¹⁵ Wean inyai bi inak ma ala munuk afa ovi ningu ra verin mia, ovu nlia tali inyai, na ala lahir tenang a ma ala ulobang mia. Ba wean i ala roak ralang verin mia, na afakinimi wol ka'i mlyobang ya'a?

¹⁶ Mia mtyorong ne, ya'a wol eluk varvara verin mia. Na'uk tamata boku rfalak ne, ya'a ala ning batbitar a ma al udava utung tali mia, tevek ning siklabir a. ¹⁷ Mia minovak ne, otu wean inyai verin mia? Wahal lahir! Ya'a wol ala utung tali mia, ovu wol usinir tamata isa vali tali tamata ovi usinir ira ma ti rala afa tali mia. ¹⁸ Ya'a era lablobang roak verin Titus ovu vali usinir terad isa ma nfatuang ia ma irua rti ralola mia. Ba orat mia ne, Titus nala utun tali mia? Wahal! Amrua mami fikiran ra wearira isa watan, ovu afa ovi amotu ra wearira isa watan vali!

¹⁹ Mia beta mnyarin ne, ami inamami ma amlotar tenamami ra na'a wahabira ralan ra? Ami mami vava'at isa roak ovu Kristus ma na'a Ubu wahan ralan a, na amfalak ne, afa ovi amotu munuk roak verin mia yai, amotu ma

‡ **12:13** 12:13 Paulus nfalak na'a ayat ini ma tamata ovi rorang Yesus na'a Korintus rabun ia na'a ni sala. Na'uk velik aba, ia wol ni sala.

ala amfangrebat bira inorang a. ²⁰ Ya'a ralang raruan, betane wean i uma ma utuan mia, na bira afa ovi myotu ra rotu ma ralang a lalau urun, ovu vali wol inabira ya'a, tevek afa ovi otu ra wol wean i ralabira ra rfalak a. Ralang raruan betane boku msyengarahi-sikual mia, wol inabira ma msyi'ik tamata liak rira lolin ra, ka'i fyikir a'uk tenabira ra, msyifalak sian mia ma fyangra tamata nararira ra, te rfamalik a'ar tia ma watan tamata liak ra, te fyakaratat tenabira ra, ovu vali betane myotu ma vangoa-vanga. ²¹ Ya'a ralang raruan betane na'ut i uma ewal, na Ubu i uraning a, mane nfakabava ya'a na'a wahabira ralan ra, ovu betane ralang a lalau urun, tevek boku tali mia myotu afa ovi sian ra. Ubobar vali, tevek na'ut amar ovi rti roak veli, na tamata rivun rotu roak salasilan ra, ovu wol rahil obin tali rira afa sian ovi rotu ra ma rfangra tenarira ra, rsifa tia ma watan ovu tamata ovi wol awarira verin ira, ovu vali raktufan urun ma rotu watan afa ovi wol inovan ra.

13

Snurak ovi rban-muri lalean

¹ Ini wean fatelu roak uma ma ulola mia. Surat Ralan nfalak roak ne, "Wean i na'a sala afaka watan, na tamata irua te itelu musti rfamalik sala yai, beti tanovak ne, sala yai kena te wahal."* ² Ya'a ufangnanang roak tamata boku tali mia. Lan ana, rotu roak salasilan ra na'ut i uti farua ma ulola mia. Fiang ini tsifaroa ita, ba ya'a ufalak fasa ewal ma ufangnanang mia ovu

* 13:1 13:1 Ulangan 19:15

tamata liak ra munuk, boma wean i uma ewal, na wol urea roak ne, myotu salasilan ra ma ukun mia. ³ Mia myera ma ufaturu lahir ne, Kristus nangrihi nahu ya'a. Kristus nangrihi verin mia, na wol nangrihi ngalalahang, na'uk veka nfaturu Ni ngrebat a na'a wahabira ralan ra. ⁴ Na'ut i rbaku Ia na'a aa walwalur, na tenan a wol nangrebat ma nmata. Na'uk fiang ini Ia nva'at roak, nahu Ubu Ni ngrebat a. Mami vava'at isa roak ovu Kristus, ba tenamami ra wol rangrebat, wean vali Ia. Na'uk amva'at vali ovu Ia, ba wean i amtuan mia, na veka amangrebat vali wean Kristus, tevek Ubu Ni ngrebat a.

⁵ Eka ka'i myorat tenabira ra ne, bira vava'at wean lahir bira inorang verin Kristus, te wahal? Msyi'ik ma lolin tenabira ra! Mia wol mkya'a ne, Yesus Kristus nleal ralabira ra? Tevek wean i wahal, na bira inorang a veka wol ihin lahir.†

⁶ Era ma mlyabir teman ami ma msyi'ik lahir ne, Kristus Ni roak ami ma amkarya verin Ia.

⁷ Ami amaflurut verin Ubu ma fara deka myotu afa ovi sian ra. Amaflurut wean inyai, tevek wol mane amfaturu ne, amtahang nal ralamami na'a angangal ra. Na'uk amotu wean inyai, boma mia bisma myotu a'uk afa ovi lolin ra, velik ne felan a wean i mlyabir teman ami ma amleka. ⁸ Amfalak wean inyai, tevek ami wol bisma amotu afaka watan ma amangal afa ovi kena ra. Ami amfabana watan afa ovi kena

† 13:5 13:5 Paulus ni maksud ma nfalak verin tamata ovi rorang Yesus rira sidovung na'a Korintus, ma lokat tamata ka'i rorat tenarira ra, boma rka'a ne, Yesus Kristus nleal ralarira ra ma nfareta ira wean lahir Raja, te wahal.

ra. ⁹ Inamami lolin urun wean i mia mingrebat, velik ne felamami ra wean i wol amangrebat. Ami amaflurut, boma fyakena urun afa ovi myotu na'a bira vava'at ra na'a Ubu wahan ralan a. ¹⁰ Ba wean inyai bi utulis surat ini, velik ne tsifaroa ita. Utulis surat ini verin mia, boma wean i uti ma utuan mia, na wol ala ning ngrebat i Duila'a nala verin ya'a, ma vaing dawan mia. Duila'a nala ngrebat yai ma al usurak mia ma ufangrebat mia, ovu wol mane ala ngrebat yai ma ot-visal bira inorang a.

Paulus nfakbosal ni surat

¹¹ Ba terang a valing averi, mane ufakbosal ning surat ini, na ufalak verin mia ne, fara ralabira lolin watan. Era ma fyakena urun afa ovi myotu na'a bira vava'at ra, ovu myala ning snurak ra munuk ma rleal ralabira ra. Bira fikiran isa na'a afa ovi myotu ra. Msyiotu lolin mia na'a bira vava'at ra ma malinan watan, boma Ubu i Nia silobang ovu malinan a, nfatuang mia. ¹² Ba lokat mia ka'i myala salam vali verin terabir-valibira ra, ovu msyivoan mia ovu Ubu Ni lolin a. Tamata ovi rorang Yesus munuk rala vali salam verin mia. ¹³ Fara Duila'a Yesus Kristus nfaturu Ni rala lolin a, ovu Ubu nfaturu Ni silobang a, ovu vali Ubu Ni Roh nfatuang mia, ovu notu ma bir tinemun ralabira isa ovu Ia. Surat i ususan ini, lawan watan ini.

Ya'a Paulus, ala salam verin mia

Surat Ralan na'a Vaidida

Fordata: Surat Ralan na'a Vaidida (New Testament)

copyright © 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Fordata

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Apr 2023 from source files dated 29 Jan 2022

ad2f572b-0c2a-58a6-8da1-aa7be8bee2bb